

www.salampnu.com

سایت مرجع دانشجوی پیام نور

- ✓ نمونه سوالات پیام نور : بیش از ۱۱۰ هزار نمونه سوال همراه با پاسخنامه
- تستی و تشریحی
- ✓ کتاب ، جزوه و خلاصه دروس
- ✓ برنامه امتحانات
- ✓ منابع و لیست دروس هر ترم
- ✓ دانلود کاملاً رایگان بیش از ۱۴۰ هزار فایل مختص دانشجویان پیام نور

www.salampnu.com

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بازرگانی بین الملل

(رشته مدیریت بازرگانی)

نظریه ها و کاربردها

تالیف و ترجمه : دکتر محمد حقیقی

تهیه و تدوین اسلاید : اوژن کریمی

مقدمه

با توجه به پیشرفت فنی و اقتصادی بویژه توسعه روزافزون ارتباطات همواره بر حجم مبادلات جهانی افزوده شده و تجارت بین المللی مدرنتر از گذشته ادامه یافت.

همراه با پیشرفت علم اقتصاد مباحث تجارت بین الملل نیز تکامل یافته و در متون دانشگاهی جایگاه مهمی یافته است.

فهرست

- **فصل اول :** دید گاهها و نظریات بازرگانی بین الملل
- **فصل دوم :** جنبه های سیاسی و نقش دولتها در تجارت بین الملل
- **فصل سوم :** پیدایش شکل های اقتصادی در جهان
- **فصل چهارم :** استراتژیهای بازرگانی در عرصه جهانی
- **فصل پنجم :** مدیریت تولید و عملیات در قلمرو جهانی

فهرست

- **فصل ششم** : نظام پولی و مالی بین الملل
- **فصل هفتم** : بازار ارز و عملیات ارزی
- **فصل هشتم** : تراز پرداخت های خارجی
- **فصل نهم** : ورود موسسات بازرگانی به بازارهای جهانی

فصل اول

دیدگاه ها و نظریات بازرگانی
بین الملل

مقدمه

از دیدگاه طرفداران تجارت بین‌المللی
گسترش مبادلات خارجی یک راهبرد توسعه
اقتصادی محسوب می‌شود که در ادبیات
بازرگانی بین‌المللی این رویکرد را سیاست
برون‌گرا یا گسترش صادراتی نامیده‌اند.

نظریات تجارت بین المللی دیدگاهها و نظریات

بنیانگذار مکتب اقتصاد کلاسیک یعنی آدام اسمیت نیز مبادلات تجاری بین ملت ها را مورد تجزیه و تحلیل قرار داده و با مطرح نمودن نظریه برتری مطلق و تقسیم کار بین المللی به کشورها توصیه نموده است . دیوید ریکاردو هم که از شاگردان همین مکتب بشمار می آید با انجام مطالعات ارزنده خود نظریه برتری نسبی را ارایه کرد که نسبت به تئوری اسمیت فراگیرتر بوده است.

نظریات تجارت بین المللی دیدگاهها و نظریات

نظریه وفور عوامل تولید بوسیله هکتچرو اهلین ارائه گردید. پژوهشهای این دو اقتصاددان نشان داد که هنگامی که عوامل اولیه تولید یک کالا در یک کشور فراوان باشد کشور مذکور در تولید این کالا از مزیت برخوردار میگردد. این تئوری هم بعدها با انجام تحقیقات لئونتیف کامل تر شد. در دهه ۱۹۶۰ ریماندرنون تئوری سیکل عمر کالا یا گردش تکنولوژی در جهان را مطرح نمود.

نظریه مرکانتیلیسم دیدگاهها و نظریات

این نظریه که به نظریه مرکانتی لیسم شهرت یافت ذخایر طلا و نقره را به عنوان پایه ثروت ملی و عاملی تعیین کننده در برقراری مبادلات خارجی کشورها می دانست. تز اصلی این نظریه این بود که هر کشوری باید کوشش کند تا بیشتر صادر نماید و کمتر وارد نماید تا در نهایت به مازاد تراز بازرگانی دست یابد.

نظریه مرکانتیلیسم دیدگاهها و نظریات

اما باید بخاطر داشت که مازاد تراز بازرگانی یک کشور نمی تواند امری دائمی باشد زیرا منجر به افزایش حجم پول ، بالا رفتن تقاضا ، گران شدن کالاها برای خریداران خارجی و در نهایت کاهش صادرات آن کشور می گردد.

دیدگاهها و نظریات

نظریه برتری مطلق

از دیدگاه آدام اسمیت هنگامی که کشوری در تولید یک کالا نسبت به کشورهای دیگر کارایی بالاتری داشته باشد آنگاه در عرصه تجارت به برتری مطلق دست می یابد.

نظریه برتری مطلق

دیدگاهها و نظریات

هنگامی که با دیدگاه جهانی به این نظریه نگاه کنیم در می یابیم که تقسیم کار بین المللی ، تولید تخصصی و پیروی از پیشنهاد آدام اسمیت باعث می شود که بهره‌وری منابع اقتصادی کره زمین افزایش یافته و با تولید مقدار بیشتری کالا سطح رفاه همه ملت ها بالا برود.

نظریه برتری نسبی دیدگاهها و نظریات

ریکاردو در کتاب اصول اقتصاد سیاسی که در سال ۱۸۱۷ منتشر شد ادعا نمود که وقتی کشوری در تولید همه کالاها از برتری مطلق برخوردار باشد می تواند کالاهایی را که در آنها بیشترین کارایی را دارد تولید و صادر کند و در مقابل کالاهایی را که کارآمدی کمتری در آنها دارد از خارج وارد نماید.

نظریه برتری نسبی دیدگاهها و نظریات

با اجرای چنین سیاستی این کشور هم از مبادلات خارجی منافی کسب خواهد کرد.

این دیدگاه که با استدلال های اقتصادی قویتری همراه بود به نام تئوری برتری نسبی شهرت یافت که می توان آنرا شکل تکامل یافته نظریه آدام اسمیت تلقی کرد.

نظریه هکچر - اهلین

دیدگاهها و نظریات

این دو اقتصاددان سوئدی چنین استدلال نمودند که مزیت نسبی از تفاوت در میزان بهره مندی کشورها از منابع ملی (عوامل طبیعی تولید) حاصل می شود.

معمای - لئونتیف دیدگاهها و نظریات

چون نتایج مطالعات لئونتیف با پیش بینی های نظریه
هکچر- اهلین مغایرت پیدا می کرد آنرا معمای
لئونتیف نامیدند. (صادرات کالاهای سرمایه بر بیشتر از
واردات کالاهای کاربر باشد.)

این نظریه تفاوتهای بهره وری در کشورها الگوهای
تجارت بین الملل را شکل می دهند.

نظریه سیکل عمر کالا دیدگاهها و نظریات

بعقیده ورنون وجود یک بازار بزرگ و تقاضای بالقوه در امریکا شرکتها را به تولید کالاهای جدید ترغیب کرد ، با توجه به بالابودن هزینه نیروی کار باعث ایجاد و انتقال تکنولوژی از امریکا به کشورهای دیگر گردید و در کشورهای دیگر چون هزینه نیروی کار پایین و

نظریه سیکل عمر کالا دیدگاهها و نظریات

بهره وری کاری بالا بود متقاضی کالا زیاد و به مرور تولید کنندگان اصلی کالا تبدیل شدند به وارد کنندگان کالا. یعنی ابتدا محصولات در داخل امریکا و بعدها به کشورهای در حال توسعه انتقال یافت.

نظریه مزیت‌های پیش‌تاز بودن دیدگاه‌ها و نظریات

در تئوری جدید اقتصاددان‌ها فرضیه بازدهی نزولی را در زمینه تخصیص گرایی مورد سوال قرار داده و چنین استدلال نموده‌اند: تخصیص گرایی باعث افزایش بازدهی می‌شود به بیان دیگر به موازات افزایش تولید ناشی از تخصیص گرایی، توانایی کسب صرفه جویی مقیاس هم بیشتر می‌شود و در نهایت هزینه‌های یک

نظریه مزیت‌های پیش‌تاز بودن دیدگاه‌ها و نظریات

واحد محصول کاهش پیدا می‌کند.

نظریه پردازان جدید هم چنین استدلال نموده‌اند که به دلیل زیاد بودن مقدار هزینه‌های ثابت تولید و در نتیجه بالا بودن صرفه‌جویی‌های مقیاس، تقاضای جهانی تنها می‌تواند از تعداد معدودی شرکتها در صنایع مختلف حمایت نماید.

مزیت رقابت ملی

دیدگاهها و نظریات

در سال ۱۹۹۰ مایکل پرترا از دانشکده مدیریت بازرگانی دانشگاه هاروارد نتایج یک تحقیق گسترده را انتشار داد که هدف آن پاسخ به این سوال بود که چرا برخی کشورها یا ملت ها در رقابت بین المللی موفق و برخی دیگر ناموفق بوده اند.

مزیت رقابت ملی دیدگاهها و نظریات

- در هر کشور چهار عامل محیطی را شکل می دهد که شرکتهای به رقابت می پردازند ، این عوامل عبارتند از:
۱. برخورداری از منابع اقتصادی و عوامل اولیه تولید
  ۲. شرایط تقاضا
  ۳. وجود صنایع مرتبط و حمایت کننده
  ۴. نوع استراتژی ، ساختار و توان رقابتی شرکتهای صنعتی و تجاری کشور.

برخوردار بودن از منابع اقتصادی - طبیعی

دیدگاهها و نظریات

برخوردار بودن از مواهب طبیعی - اقتصادی و عوامل تولید در کانون تئوری هکچر و اهلین قرار دارد.

پرتر عوامل تولید را در دو دسته عوامل اساسی یا پایه ای و عوامل پیشرفته قرار داده است.

دسته اول شامل : منابع طبیعی ، آب هوا ، موقعیت مکانی

برخوردار بودن از منابع اقتصادی - طبیعی

دیدگاهها و نظریات

و مشخصات دموگرافیک یا جمعیت شناختی.

دسته دوم شامل: زیر ساختهای ارتباطی، نیروی کار ماهر و متخصص، امکانات پژوهشی و دانش فنی می باشند.

شرایط تقاضا

دیدگاهها و نظریات

مشخصات تقاضای داخلی در شکل دادن به نوع و اجزاء کالاهای تولید شده در داخل و تشویق نوآوری و کیفیت حائز اهمیت است. پرتو معتقد است که شرکتها ی صنعتی و تجاری در یک کشور هنگامی مزیت رقابتی بدست می آورند که مشتریان داخلی آنها پیچیده اند و انتظارات آنها بالا است.

صنایع مرتبط و حمایت کننده دیدگاهها و نظریات

منافع انجام سرمایه گذاری در عوامل پیشرفته تولید بوسیله شرکت ها یا صنایع مرتبط پشتیبانی کننده نیز می تواند اثرات مثبتی برای یک صنعت داشته و آنرا در دستیابی به یک موقعیت رقابتی ممتاز بین المللی یاری رساند.

استراتژی و ساختار شرکت و رقابت در محیط دیدگاهها و نظریات

پرتر در این جا به دو نکته اصلی اشاره می کند. اول این که کشورها با ایدئولوژیهای مدیریتی مشخص شناسایی می گردند که آنها را در کسب مزیت رقابتی ملی کمک می کند یا نمی کند. دوم اینکه به تسلط مدیرانی با گرایش مالی در تیم مدیریت عالی بسیاری از شرکتهای امریکایی اشاره می نماید.

فصل دوم

**جنبه های سیاسی و نقش دولت ها در
تجارت بین الملل**

ضرورت دخالت دولت در تجارت خارجی

جنبه های سیاسی و نقش دولت ها

دلایل اصلی برای پشتیبانی از دخالت دولت در بازرگانی خارجی را می توان بشرح زیر بیان نمود :

۱. روابط اقتصادی و بازرگانی با دنیای خارج باید با خط مشی های سیاسی و الگوی روابط خارجی کشور همسو و سازگار باشد.

۲. واردات و صادرات کالاها و خدمات و جابجایی

ضرورت دخالت دولت در تجارت خارجی

جنبه های سیاسی و نقش دولت ها

عوامل تولید و تکنولوژی می تواند امنیت ملی کشور را تحت تاثیر قرار دهد.

۳. مقدار واردات یا صادرات کالاها بر وضعیت عرضه و تقاضای آن ها در بازارهای داخلی اثر میگذارد.

۴. افزایش صادرات یک کالا ممکن است موجب استخراج یا برداشت بی رویه از برخی منابع ارزشمند یا

ضرورت دخالت دولت در تجارت خارجی

جنبه های سیاسی و نقش دولت ها

کمیاب اقتصادی کشور گردد.

۵. مبادله برخی از کالاها و خدمات با دنیای خارج با تندرستی و بهداشت جامعه ارتباط پیدا می کند.

۶. برای بسیاری از کشورها به ویژه کشورهای کمتر توسعه یافته کسب درآمد ارزی و تعادل در بازار ارز یک هدف اقتصادی مهم تلقی می شود.

تغییر در روند دخالت دولت ها

جنبه های سیاسی و نقش دولت ها

در سال ۱۹۴۰ برای اولین بار یک نهاد تجاری بین المللی به نام گات بر پایه توافق عمومی در مورد تعرفه و تجارت شکل گرفت. در چهارچوب این نهاد گفتگوهای زیادی بین کشورهای عضو در راستای قانونمند کردن دخالت های دولت ها انجام گرفت.

تغییر در روند دخالت دولت ها

جنبه های سیاسی و نقش دولت ها

تا سال ۱۹۹۵ تعداد ۱۲۰ کشور به پیمان جدیدتری دست یافتند که بر پایه آن سازمان جهانی تجارت یعنی WTO تاسیس گردید. این نهاد اقتصادی جدید بر اساس همان اصول و منشور گات GATT طراحی شده اما تکامل یافته تر از آن است.

روشها و ابزارهای سیاست گذاری در تجارت خارجی

جنبه های سیاسی و نقش دولت ها

این ابزارها شامل تعرفه های گمرکی ، سوبسیدها ، سهمیه های واردات ، محدودیت های داوطلبانه صادراتی ، سیاست های ضد دامپینگ و تدابیر اداری می باشند.

تعرفه های گمرکی

جنبه های سیاسی و نقش دولت ها

تعرفه نوعی مالیات یر مستقیم است که از واردات دریافت می گردد. این مالیات که حقوق یا عوارض گمرکی هم نامیده می شود به دو روش محاسبه و دریافت می گردد.

۱. تعرفه معین

۲. تعرفه نسبی

تعرفه های گمرکی

جنبه های سیاسی و نقش دولت ها

تعرفه معین

این تعرفه به عنوان یک مبلغ ثابت برای هر واحد کالای وارداتی محاسبه می شود.

تعرفه نسبی

که به عنوان درصدی از ارزش کالای وارداتی وصول می شود. بدیهی است که برقراری تعرفه قیمت کالا های

تعرفه های گمرکی

جنبه های سیاسی و نقش دولت ها

مشابه داخلی افزایش می دهد. این باعث می شود که تولید کنندگان داخلی بتوانند از جایگاه رقابتی بهتری در بازارهای کشور برخوردار شده و محصولات خود را آسانتر بفروش رسانند.

تعرفه های گمرکی

جنبه های سیاسی و نقش دولت ها

برقراری تعرفه گمرکی را می توان بصورت زیر برشمرد:

۱. وصول تعرفه به نفع دولت تمام می شود.
۲. برای تولید کنندگان داخلی درآمد و سود بیشتری ایجاد می کند.
۳. مصرف کنندگان جامعه زیان می بینند.
۴. اقتصاد کلان جامعه با نوعی زیان روبرو می شود.

سوپسیدها (یارانه ها) جنبه های سیاسی و نقش دولت ها

یارانه پرداختی است که از طرف دولت به افراد ، گروه های اجتماعی و یا موسسات تجاری و صنعتی کشور پرداخت می شود. یکی از این یارانه ها پرداختی است که به تولید کنندگان داخلی انجام می گیرد و می تواند به صورت یارانه نقدی ، وامهای کم بهره ، معافیت های مالیاتی و سهم شدن دولت در سرمایه شرکت های داخلی باشد.

سهمیه بندی واردات

جنبه های سیاسی و نقش دولت ها

تعیین سهمیه برای واردات دخالت مستقیم دولت در امر واردات است. استفاده از این ابزار بدین گونه است که دولت با توجه به شرایط اقتصادی و تجاری کشور به منظور پشتیبانی از صنایع داخلی ، جلوگیری از خروج ارز و برقراری تعادل در تراز بازرگانی برای ورود کالاهای خاصی سهمیه تعیین می کند.

سهمیه بندی در راستای توسعه ظرفیت های داخلی

جنبه های سیاسی و نقش دولت ها

سهمیه بندی سیاستی است که بر اساس آن کشور وارد کننده یک کالا مقرر می دارد که بخش مشخصی از کالا در داخل کشور تولید گردد. زیرا با اعمال این محدودیت برای موسسات تولیدی و مونتاژ کالاهای صنعتی این فرصت ایجاد می شود که تکنولوژی خود را بهبود بخشیده و بر ظرفیتهای تولیدی خود بیفزایند.

سیاست های ضد دامپینگ جنبه های سیاسی و نقش دولت ها

سیاست های ضد دامپینگ برای مجازات شرکتهای خارجی است که با فروش کالا به قیمت پایین تر از هزینه تولید در بازارهای یک کشور نفوذ می کنند ، اتخاذ گردید. در این جا هدف نهایی حمایت از تولید کنندگان داخلی در برابر رقابت ناسالم خارجی است.

سیاست های اداری

جنبه های سیاسی و نقش دولت ها

گاه برخی سیاست ها یا شیوه های اداری و غیر رسمی نیز در کشورها مورد استفاده قرار می گیرد. این شیوه ها در واقع نوعی مقررات بوروکراتیک هستند که ورود کالاهای خارجی را با مشکلات اداری روبرو ساخته یا آنها را کند می نمایند.

سیاست های اداری

جنبه های سیاسی و نقش دولت ها

بکارگیری سیاست های محدودکننده واردات مزایایی برای کشورها دارد اما نباید پیامدهای منفی آن ها را نادیده گرفت. جلوگیری از واردات در بسیاری موارد باعث افزایش قیمت کالای وارداتی و قیمت قطعات مورد نیاز صنایع داخلی می گردد که در نهایت باعث افزایش هزینه های تولید و کاهش توان رقابتی صنایع می گردد.

امنیت ملی

جنبه های سیاسی و نقش دولت ها

در این زمینه صنایعی که فعالیت آن ها به دفاع و امنیت کشور ارتباط پیدا می کند مانند صنایع هوا- فضا ، الکترونیک ، کامپیوتر ، مدارهای نیمه هادی و صنایع بخش انرژی و نظایر آن ها معمولاً از پشتیبانی دولت برخوردار میگردند.

مبارزه تجاری

جنبه های سیاسی و نقش دولت ها

از جمله رفتارهایی که در عرصه تجارت بین الملل متداول شده استفاده از این سیاست ها به عنوان اهرم سیاسی در تنظیم روابط بازرگانی با دنیای خارج می باشد.

دولت ها گاهی برای وادار نمودن کشورهای دیگر به پذیرش شرایط و خواسته های اقتصادی خود از این

مبارزه تجاری

جنبه های سیاسی و نقش دولت ها

روش ها و ابزارها استفاده می کنند. به عنوان مثال کشور خارجی را تهدید می نمایند که اگر شرایط تجاری آن ها را نپذیرد یا رفتار اقتصادی خود را تغییر ندهد در برابر واردات از آن کشور تعرفه های گمرکی سنگین وضع می کنند.

حمایت از مصرف کنندگان جنبه های سیاسی و نقش دولت ها

توسعه مبادلات بین المللی موجب می شود که بخشی از کالاهای مورد نیاز افراد جامعه از واردات تامین گردد. ممنوع یا محدود نمودن واردات برخی کالاها را در راستای حفظ منافع مصرف کنندگان در قلمرو بازرگانی خارجی کشورها مطرح ساخت.

پیشبرد هدف های سیاست خارجی

جنبه های سیاسی و نقش دولت ها

در نظر گرفتن امتیازات تجاری و یا یزقرار نمودن مجازاتهای اقتصادی برای یک کشور خاص از نمونه های متداول در این زمینه می باشد. کشورهای قدرتمند معمولاً برای جلب همکاری سیاسی کشورهای یگر یا برای تشویق آن ها به پیروی از یک خط مشی بین المللی از دریچه سیاست گذاری بازرگانی وارد شده اند.

نظریه صنایع نوپا

جنبه های سیاسی و نقش دولت ها

بمنظور فراهم نمودن فرصت مناسب برای این صنایع نوپا دولت ها می توانند با استفاده از روش ها و ابزارهایی مانند وضع کردن تعرفه گمرکی ، سهمیه بندی واردات و پرداخت سوبسید و سایر روشهای مشابه حداقل در یک دوره کوتاه از این صنایع حمایت کنند تا توانایی روبرو شدن با رقابت بین المللی را بدست آورند.

نظریه صنایع نوپا

جنبه های سیاسی و نقش دولت ها

علی رغم پشتیبانیهایی که از این نوع سیاست ها بعمل آمده باید گفت که برخی از اقتصاددان ها به گونه ای انتقادی به آن ها نگریده و دو نکته مهم را مورد تاکید قرار داده اند.

۱. اجرای سیاست های حمایتی تنها هنگامی قابل توجیه

نظریه صنایع نوپا

جنبه های سیاسی و نقش دولت ها

است که بتواند به افزایش کارایی صنعت بیانجامد.
۲. لزوم حمایت دولت با این فرضیه مطرح شده است که صنایع نوپا توانایی دریافت وام و اعتبار از بازارهای آزاد سرمایه را برای انجام سرمایه گذاری های دراز مدت موثر ندارند و به پشتیبانی مالی دولت نیازمندند.

سیاست تجاری استراتژیک

جنبه های سیاسی و نقش دولت ها

بر پایه این نظریه در آندسته از صنایعی که بازار جهانی تنها برای چند شرکت بزرگ و توانمند فرصت های جذاب تولید و فروش فراهم می سازد یک کشور در حالتی می تواند صادر کننده عمده باشد که شرکت هایش از مزیت پیشتاز بودن برخوردار باشند.

سیاست تجاری استراتژیک

جنبه های سیاسی و نقش دولت ها

در رابطه با نظریه جدید تجارت بین الملل دو نکته اساسی قابل طرح می باشند. اول این که هرگاه شرکت های تولیدی در یک کشور از مزیت پیشتاز بودن برخوردار باشند می توانند در افزایش درآمد ملی آن کشور تاثیر زیادی بگذرانند.

سیاست تجاری استراتژیک

جنبه های سیاسی و نقش دولت ها

دوم اینکه وقتی شرکت های خارجی در قلمرو یک صنعت به دلیل مزیت پیشتاز بودن در راه ورود شرکت های محلی موانع رقابتی عمده ای ایجاد کرده باشند اگر دخالت دولت در این صنعت بتواند شرکت های محلی را در غلبه بر این موانع یاری نماید می توان گفت این نوع دخالت مفید و قابل توجیه است.

سیاست تجاری استراتژیک

جنبه های سیاسی و نقش دولت ها

کرو گمن می گوید سیاست تجاری استراتژیک که هدف آن مسلط نمودن شرکت های داخلی بر یک صنعت جهانی می باشد ، در نهایت منجر به افزایش درآمد ملی یک کشور به قیمت زیان سایر کشورها می گردد.

پیدایش نظام تجارت جهانی

جنبه های سیاسی و نقش دولت ها

در پایان دهه ۱۹۴۰ موافقت عمومی در زمینه تعرفه و تجارت یعنی گات با مشارکت تعدادی از کشورها بوجود آمد و پس از فراز و نشیب ها و تحولاتی که در آن رخ داد از سال ۱۹۹۵ به سازمان جهانی تجارت تغییر نام داده است.

سال های پیش از بحران بزرگ

جنبه های سیاسی و نقش دولت ها

انگلستان اولین کشوری است که تجارت آزاد را به عنوان یک سیاست کلان پذیرفته است. با پدیدار شدن رکود بزرگ اقتصادی (۱۹۲۸-۳۲) که از امریکا آغاز شد و آنگاه به اروپا و سایر کشورها گسترش یافت انگلستان هم مجبور به کنار گذاردن سیاست بازرگانی آزاد گردید.

دوره پس از جنگ جهانی دوم – پیدایش گات

جنبه های سیاسی و نقش دولت ها

گات نوعی پیمان چند جانبه بود که هدف آن آزاد نمودن بازرگانی بین المللی و حذف موانع تجاری مانند تعرفه ها ، سوبسیدها و سهمیه بندیهای واردات و نظایر آن بوده است. اعضای اولیه سازمان ۱۹ کشور بودند که در سال ۱۹۹۰ به ۱۲۰ کشور افزایش یافت.

تحولات دهه ۱۹۸۰

جنبه های سیاسی و نقش دولت ها

در خلال سال های دهه ۱۹۸۰ و اوایل دهه ۱۹۹۰ به خاطر بروز مشکلات و نوسانات اقتصادی گرایش به سیاست های حمایت گرایی در میان کشورها افزایش یافته و نظام تجارت جهانی و گات با فشارهای بیش تری روبرو شدند. تحلیل گران سه عامل را در ایجاد این شرایط موثر دانسته اند:

تحولات دهه ۱۹۸۰

جنبه های سیاسی و نقش دولت ها

- ۱- پیشرفت های شگرف اقتصادی ژاپن نفوذ گسترده آن در بازارهای جهانی زمینه را برای واکنش سایر کشورها و از جمله ایالت متحده امریکا فراهم نمود.
- ۲- امریکا به عنوان بزرگ ترین اقتصاد جهان در دهه ۱۹۸۰ اغلب با کسری های زیاد در تراز بازرگانی

تحولات دهه ۱۹۸۰

جنبه های سیاسی و نقش دولت ها

خارجی روبرو بود و کسری تجاری آن در رابطه با ژاپن هم در حال افزایش بود.

۳- بسیاری از کشورها با بکارگیری روش های خاصی گات را دور می زدند. انجام مذاکرات دو جانبه و توافق بر سر مقدار صادرات و واردات و به ویژه استفاده از روش محدودیت های داوطلبانه صادراتی.

مذاکرات دور اروگوئه جنبه های سیاسی و نقش دولت ها

اعضاء گات در مذاکرات دور اروگوئه کوشیدند تا در زمینه کاهش تعرفه ها تصمیماتی جدی اتخاذ نمایند. تا این زمان مقررات گات تنها کالاهای تولید شده بوسیله صنایع را دربر میگرفت در حالی که بر اساس این مذاکرات خدمات هم به آن ها افزوده شد.

مذاکرات دور آروگونه جنبه های سیاسی و نقش دولت ها

- موارد مهم موافقت نامه را می توان بشرح زیر بیان نمود :
۱. میزان تعرفه گمرکی برای کالاهای صنعتی بیش از یک سوم کاهش یابد.
  ۲. یارانه پرداختی به محصولات کشاورزی به مقدار زیادی کاسته شود.
  ۳. مقررات مربوط به تجارت منصفانه و دسترسی کشورها به بازارها که در مورد کالاها بکار میرفت به خدمات

مذاکرات دور آروگونه

جنبه های سیاسی و نقش دولت ها

هم تسری پیدا کند.

۴. موضوع حمایت از مالکیت معنوی ، حق امتیاز ، حق

چاپ ، حق استفاده از نام تجاری و نظایر آن نیز در
قلمرو قوانین و مقررات گات قرار گیرد.

۵. موانع تجاری از جمله تعرفه های گمرکی در برابر

مذاکرات دور آروگونه

جنبه های سیاسی و نقش دولت ها

واردات منسوجات در یک دوره ۱۰ ساله به میزان قابل توجهی کاهش پیدا کند.

۶. نهادی رسمی و قدرتمند به نام سازمان تجارت جهانی تاسیس گردیده و مسئولیت نظارت بر اجرای مقررات و سیاست های گات به او سپرده شود.

جایگاه خدمات و دارایی های معنوی

جنبه های سیاسی و نقش دولت ها

استدلال کشورهای عضو به ویژه صادرکنندگان عمده خدمات این بود که هرگاه تجارت خدمات هم زیر پوشش مقررات گات قرار گیرد زمینه برای رشد مبادله خدمات و بطور کلی توسعه بازرگانی بین المللی بهتر از گذشته فراهم می گردد. هم چنین اضافه شدن

جایگاه خدمات و دارایی های معنوی

جنبه های سیاسی و نقش دولت ها

کالاهای فکری (دارایی های معنوی) به مجموعه کالاها و خدمات که زیر نظارت گات قرار داشته اند موجب می شود که مکانیسم های قانونی مناسبی در اختیار شرکت های بزرگ که ابداع کننده تکنولوژی های پیشرفته و نوین هستند قرار گیرد.

کارآمد شدن جنبه های اجرایی و نظارتی

جنبه های سیاسی و نقش دولت ها

یکی از دلایل تلاش کشورهای صنعتی برای برپاشدن سازمان جهانی تجارت ضعف قدرت اجرایی گات هنگام روبروشدن با تخلفات اعضاء در عرصه مبادلات تجاری بود.

نقش WTO در روابط تجاری کشورهای عضو و رسیدگی به اختلافات تجاری آن ها بدینگونه است که

کارآمد شدن جنبه های اجرایی و نظارتی

جنبه های سیاسی و نقش دولت ها

به دنبال دریافت گزارشی که حاکی از تخلف یک کشور از مقررات و سیاست های سازمان باشد یک هیئت داورى برای رسیدگی به موضوع تشکیل می دهد.

دیدگاه های مربوط به مذاکرات اروگوئه

جنبه های سیاسی و نقش دولت ها

دیدگاه کسانی که از تقویت و توسعه گات پشتیبانی نموده و در مذاکرات اروگوئه هم بر آن تاکید کرده اند اینست که با وجود این سازمان جهان در وضعیت بهتری خواهد بود. در صورت فقدان و یا تضعیف گات ممکن است کشورهای جهان در یک جنگ تجاری درگیر شده که پیامد آن نیز یک رکود شدید باشد.

نگهبانی در قلمرو تجارت جهانی

جنبه های سیاسی و نقش دولت ها

یکی از امیدهای برپاکنندگان سازمان جهانی تجارت این بود که نقش این سازمان به عنوان نگهبان و برقرار کننده نظم در عرصه اقتصاد جهانی اهمیت پیدا می کند.

کشورهای کمتر توسعه یافته نیز نسبت به گذشته گرایش بیشتری به استفاده از امکانات این سازمان در حل و فصل اختلافات تجاری با سایر کشورها نشان داده اند.

موافقت های تجاری در زمینه صنعت ارتباطات

جنبه های سیاسی و نقش دولت ها

یکی از صنایع یا بخش هایی که در این قلمرو مورد توجه قرار گرفت ارتباطات از راه دور بود.

اگر چه اظهار نظر دقیق در این مورد مشکل می باشد اما دبیر کل WTO رناتور راجرو چنین گفته است :

آزاد سازی در صنعت ارتباطات راه دور می تواند در

موافقت های تجاری در زمینه صنعت ارتباطات

جنبه های سیاسی و نقش دولت ها

خلال ۱۰ سال آینده تا مبلغ یک تریلیون دلار به درآمد جهانی بیفزاید. این مبلغ بر اساس قیمت های جاری معادل ۴٪ ارزش تولید خالص ملی کشورها می باشد.

موافقت های مربوط به خدمات مالی

جنبه های سیاسی و نقش دولت ها

پس از اینکه WTO در زمینه دستیابی به موافقت نامه تجاری در صنعت ارتباطات راه دور موفقیت کسب نمود آزادسازی صنعت خدمات مالی جهانی را مورد توجه قرار داد.

تاکید WTO بر این دو صنعت یا بخش خدماتی یعنی ارتباطات و خدمات مالی به خاطر اهمیت آن ها در

موافقت های مربوط به خدمات مالی

جنبه های سیاسی و نقش دولت ها

بازرگانی جهانی و سهم بزرگی که در کل درآمد بخش خدمات دارند بوده است.

صنعت خدمات مالی شامل بانکداری ، عملیات تجاری مربوط به بازار اوراق بهادار ، بیمه ، خدمات اداره امور دارایی ها و نظایر آن می باشد.

آینده سازمان جهانی تجارت و برخی مسایل حل نشده

جنبه های سیاسی و نقش دولت ها

سازمان جهانی تجارت در راستای تحقق هدف های خود هنوز با برخی مسایل جدی روبرو است که باید برای حل و فصل آن ها تلاش نماید. در این زمینه می توان به چهار موضوع مهم اشاره کرد که عبارتند از : محیط زیست ، حقوق کارگران ، سرمایه گذاری مستقیم

آینده سازمان جهانی تجارت و برخی مسایل حل نشده

جنبه های سیاسی و نقش دولت ها

خارجی و دامپینگ. در میان این مسایل چگونگی تعامل بین سیاست های تجاری و خط مشی های محیط زیستی از حساسیت بیش تری برخوردار است.

به هر حال WTO باید در آینده بتواند پاسخگوی سازمان ها و طرفداران حفظ محیط زیست باشد.

فصل سوم

پیدایش شکل های اقتصادی در جهان

عوامل موثر بر ادغام اقتصادی و سیاسی کشورها

پیدایش شکل های اقتصادی

عوامل چندی کشورها را به همکاری اقتصادی و توسعه روابط بازرگانی و ایجاد شکل های تجاری تشویق می نمایند که شامل : اشتراک فرهنگی ، زبان مشترک ، تاریخ مشترک ، هم مرز بودن ، همسایه بودن ، منافع مشترک و نظایر آن می باشد.

فرهنگ مشترک

پیدایش شکل های اقتصادی

مردمان کشورهایی که در همسایگی یکدیگر قرار دارند و معمولاً از نظر زبان ، سنت های اجتماعی ، آداب و رسوم و مذهب دارای تشابهات زیادی هستند. این گونه یکسانی های فرهنگی به گسترش روابط بازرگانی و شکل گیری همکاری های اقتصادی در این مناطق کمک کرده است.

سابقه تسلط نظام‌های سیاسی در یک منطقه پیدایش شکل‌های اقتصادی

در دوره‌هایی از تاریخ با شکل‌گیری یک نظام سیاسی مقتدر تعدادی از کشورها یا جوامع در یک منطقه زیر چتر حکومت واحدی درآمده و با گذشت زمان، یکسانی فرهنگی در میان مردمان آن منطقه بوجود آمده است. تسلط سیاسی، اقتصادی و فرهنگی اتحاد

سابقه تسلط نظامهای سیاسی در یک منطقه پیدایش شکل های اقتصادی

شوروی سابق از نمونه تسلط نظامهای سیاسی می باشد.
به هر حال یکسانیهای اجتماعی و اقتصادی و ویژگی های
مشابه فرهنگی به خاطر تسلط یک نظام سیاسی واحد
موجب گسترش همکاری های اقتصادی و روابط
تجاری و شکل گیری اتحادیه آماده تر می شود.

نزدیکی جغرافیایی کشورها پیدایش شکل های اقتصادی

نزدیکی منطقه ای نیز یکی از عوامل مهم زمینه ساز برای توسعه همکاری های اقتصادی بین کشورها بشمار می آید. که می تواند نقش موثری در ارتباطات و حمل و نقل بین دو کشور داشته باشد.

ویژگی های اقتصادی

پیدایش شکل های اقتصادی

بررسی های انجام گرفته نشان می دهد که کشورهای که از نظر سطح توسعه اقتصادی شباهت بیشتری به یکدیگر دارند در تاسیس نهادهای اقتصادی مشترک و استمرار فعالیت آن ها نسبت به کشورهای که تفاوت های اقتصادی آن ها زیاد است موفقیت بیش تری کسب نموده اند.

ویژگی های اقتصادی

پیدایش شکل های اقتصادی

مطالعات انجام شده نشان می دهد که موفقیت بازار مشترک یا اتحادیه اروپا مرهون ویژگی های مشترک اقتصادی اعضا آن می باشد که از موارد عمده آن می توان مشخصه های زیر را برشمرد:

۱. وجود یک زیر بنای صنعتی توسعه یافته و نرخ بهره وری تولید بالا

ویژگی های اقتصادی

پیدایش شکل های اقتصادی

۲. وجود یک زیر بنای پیشرفته و گسترده حمل و نقل و ارتباطات

۳. وجود یک جامعه مصرف کننده مرفه که توانایی و قدرت خرید کالاها و خدمات تولید شده در سازمان های صنعتی و تجاری اروپا را به خوبی داراست.

پیدایش و تکامل اتحادیه اروپا   پیدایش شکل های اقتصادی

دو رویداد سیاسی زمینه تشکیل اتحادیه اروپا را فراهم نمودند : ۱ - خسارت های وارد شده به اروپای غربی در اثر دو جنگ جهانی

۲ - اراده کشورهای اروپایی برای حفظ موجودیت و استقلال خود در صحنه سیاسی - اقتصادی جهان.

هسته اولیه اتحادیه اروپا به نام جامعه فولاد و زغال سنگ

پیدایش و تکامل اتحادیه اروپا   پیدایش شکل های اقتصادی

اروپا در سال ۱۹۵۱ با شرکت فرانسه ، آلمان غربی ، بلژیک ، ایتالیا ، هلند و لوکزامبورگ بوجود آمد.

هدف اصلی این تشکل از میان برداشتن موانع جابجایی زغال سنگ فولاد بین کشورهای عضو و حمایت از تولید کنندگان این کالاها بود. پس از آن با امضاء پیمان رم در سال ۱۹۷۵ جامعه اروپا تاسیس گردید.

طرح اروپای واحد

پیدایش شکل های اقتصادی

در سالهای پایانی دهه ۱۹۸۰ اروپا با دو رویداد بزرگ روبرو شده است اول فروپاشی نظام کمونیستی در اروپای شرقی و دوم پذیرش طرح اروپای واحد بوسیله اعضای اتحادیه اقتصادی اروپا. بر پایه این طرح همه کشورهای عضو متعهد شدند که در راستای ایجاد بازار یکپارچه اروپا تلاش کنند.

طرح اروپای واحد

پیدایش شکل های اقتصادی

در راستای دستیابی به این هدف ایجاد تغییراتی بشرح زیر پیشنهاد گردید:

۱. همه کنترل های مرزی بین کشورهای عضو از میان برداشته شود.

۲. در زمینه استانداردهای مربوط به کالاها اصل به رسمیت شناختن متقابل بوسیله اعضا پذیرفته شود.

طرح اروپای واحد

پیدایش شکل های اقتصادی

۳. موانع رقابت در صنعت بانکداری و بیمه در قلمرو اتحادیه اروپا برداشته شود.
۴. کلیه محدودیت های معاملات ارزی کشورهای عضو حذف گردد.
۵. محدودیت های حمل و نقل خارجی اعضا اتحادیه از میان برداشته شود.

پیامدهای بازار یکپارچه اروپا

پیدایش شکل های اقتصادی

ایجاد بازار واحد اروپایی پیامدهای زیادی برای کشورهای عضو و سایر کشورهای جهان خواهد داشت. آزادی جریان تجارت و سرمایه گذاری در قلمرو اتحادیه اروپا تولید و عرضه کالا در یک بازار بزرگ موجب کاهش قیمت تمام شده کالاها و افزایش قدرت خرید و رفاه مصرف کنندگان و افزایش فشارهای رقابتی در عرصه صنعت و تجارت می شود.

اتحادیه پولی اروپایی

پیدایش شکل های اقتصادی

اتحادیه پولی اروپا در سال ۱۹۹۲ بر اساس پیمان ماست ریخت تاسیس گردید. بر همین اساس بانک مرکزی اروپا ، پول واحد اروپایی یعنی یورو و سیستم نرخهای ثابت ارزی بوجود آمدند. البته ایجاد اتحادیه پولی به دلیل تقویت قابل ملاحظه مارک آلمان در سال ۱۹۹۲ با تاخیر روبرو شد. این رویداد به اضافه رکودی که در اروپا بوجود آمده بود منجر به بحرانی شد که ارزش

اتحادیه پولی اروپایی

پیدایش شکل های اقتصادی

پوند انگلستان و پزودای اسپانیا را بسرعت کاهش داد.
کشورهای که عضویت کامل این اتحادیه پولی در آمده
اند شامل فرانسه، آلمان، ایتالیا، بلژیک، لوگزامبورگ،
هلند، اتریش، فلاند، ایرلند، اسپانیا و پرتغال می باشند.
مجموعه آنها را یورولند هم می نامند.

پیدایش یورو

پیدایش شکل های اقتصادی

در دسامبر ۱۹۹۱ رهبران کشورهای عضو اتحادیه اروپا برای انجام تبادل نظر بحث ایجاد یک واحد پول اروپایی را کردند. که برای پیوستن به منطقه یورو می بایست شرایط زیر را تامین نمایند: نرخ تورم پایین ، نرخ بهره بانکی پایین ، نرخ تبدیل پول با ثبات و بدهیهای دولت یا بخش عمومی حداکثر تا ۶۰ درصد تولید ناخالص داخلی .

مؤسسات اتحادیه اروپا

پیدایش شکل های اقتصادی

اتحادیه اروپا دارای چهار موسسه اصلی است که وظایف و اعمالی شبیه حکومت کشورها را انجام می دهد:

کمیسیون اروپا ، شورای وزیران ، پارلمان اروپا و دادگاه اروپا .

اتحادیه کشورهای جنوب شرقی آسیا

پیدایش شکل های اقتصادی

این اتحادیه در سال ۱۹۷۶ تاسیس گردید و در حال حاضر
اعضاء آن شامل کشورهای : مالزی ، اندونزی ،
سنگاپور ، تایلند ، فیلیپین ، لائوس ، ویتنام ، برونئی و
میانمار می باشند.

هدف های اساسی این اتحادیه توسعه تجارت آزاد بین
اعضاء و گسترش همکاری در زمینه سیاست های
صنعتی آنها می باشد.

همکاری اقتصادی آسیا و اقیانوس آرام

پیدایش شکل های اقتصادی

پیمان همکاری اقتصادی آسیا و اقیانوس آرام به پیشنهاد استرالیا در سال ۱۹۹۰ پایه گذاری شد. اوپک در حال حاضر دارای ۱۸ عضو از جمله کشورهای با اقتصاد بزرگ مانند ایالت متحده آمریکا ، چین و ژاپن می باشد.

هدف این سازمان افزایش همکاری چند جانبه با توجه به رشد اقتصادی کشورهای حوزه اقیانوس آرام است.

موافقت نامه تجارت آزاد آمریکای شمالی

پیدایش شکل های اقتصادی

در سال ۱۹۸۸ ایالت متحده و کانادا در زمینه یک پیمان تجارت آزاد به توافق رسیدند هدف این اتحادیه حذف همه تعرفه های گمرکی در تجارت دو جانبه این دو کشور تا سال ۱۹۹۸ بوده است. در نهایت اتحادیه آزاد آمریکای شمالی نفتا را تاسیس نمودند.

محتوای این پیمان شامل موارد زیر است :

۱. از میان برداشتن تعرفه گمرکی

موافقت نامه تجارت آزاد آمریکای شمالی

پیدایش شکل های اقتصادی

۲. برداشتن اکثر تعرفه ها در مور خدماتی که بین سه کشور جریان می یابد.
  ۳. حمایت از حقوق مالکیت معنوی
  ۴. از میان برداشتن اکثر محدودیت های سرمایه گذاری
  ۵. الزام در به کاربردن استانداردهای محیطی ملی
  ۶. تشکیل دو کمیسیون تخصصی
-

اتحادیه کشورهای آمریکای لاتین

پیدایش شکل های اقتصادی

منطقه تجارت آزاد آمریکای لاتین – لا فتا که در دهه ۱۹۶۰ تشکیل شده بود به دلیل تفاوت ها و تعارض های اقتصادی و سیاسی در میان کشورهای عضو نتوانست به موفقیت دست یابد و به همین خاطر اتحادیه جدید لائیا تاسیس گردید. که شامل : آرژانتین ، بولیوی ، برزیل ، شیلی ، کلمبیا ، اکوادور ، مکزیک ، پاراگوئه ، پرو ، اروگوئه و نروئلا می باشند.

بازار مشترک جنوب و شرق آفریقا

پیدایش شکل های اقتصادی

بازار مشترک جنوب شرق آفریقا به دنبال یکپارچگی کامل اقتصادی است که در چهارچوب آن جریان آزاد نیروی کار و سرمایه تا سال ۲۰۰۴ رفت و آمد آزاد اهالی این کشورها تا سال ۲۰۱۴ و ایجاد اتحادیه پولی تا سال ۲۰۳۵ امکان پذیر می گردد.

جامعه اقتصادی کشورهای غرب آفریقا

پیدایش شکل های اقتصادی

هدف از تشکیل این نهاد یکپارچگی کامل اقتصادی کشورهای عضو بوده است. در حال حاضر اعضاء این اتحادیه می کوشند تا در مورد مشکلات و ناآرامی های اجتماعی ، تعارض های منطقه ای ، عقب ماندگی اقتصادی چاره ای بیندیشند.

نقش بانک جهانی

پیدایش شکل های اقتصادی

پس از جنگ جهانی دوم ، با توجه به نیاز بازسازی ایالت متحده همراه با سایر کشورها بانک بین المللی ترمیم و توسعه را تاسیس کردند. تسهیلات بانک در چهارچوب دو روش زیر است :

۱. منابع مالی از طریق فروش اوراق قرضه در بازار

۲. منابع مالی بوسیله موسسه بین المللی توسعه

سازمان کشورهای صادر کننده نفت

پیدایش شکل های اقتصادی

در سال ۱۹۵۹ ایران و ونزوئلا به کنفرانس نفتی کشورهای عربی که در قاهره تشکیل شد پیوستند که در این گردهمایی زمینه تاسیس سازمان کشورهای صادر کننده نفت یعنی اوپک فراهم شد.

شرکتهای چند ملیتی پیدایش شکل های اقتصادی

تعدادی شرکت بین المللی در عرصه اقتصاد جهانی حضور داشته و فعالیتهای تولیدی - تجاری خود را به خارج از مرزهای ملی کشور خود توسعه می دادند . این شرکتها با انجام سرمایه گذاری در خارج بویژه در مناطقی که از ذخائر طبیعی و اقتصادی برخوردار بودند به فعالیت برخوردار بودند به فعالیت تولید و تجاری پرداخته و عموماً به سودهای کلانی دست می یافتند.

مزایای که شرکتهای چند ملیتی از آنها برخوردارند

پیدایش شکل های اقتصادی

۱. شرکت چند ملیتی می تواند از تفاوت های ناشی از شرایط کشورها به خوبی بهره برداری نماید.
۲. شرکت چند ملیتی به دلیل برخورداری از امکانات وسیع مالی ، فنی و مدیریتی می تواند برای ورود به بازارهای بین المللی و فعالیت در آنها از استراتژی ها و روش های بازاریابی مختلفی استفاده نماید.

مزایای که شرکتهای چند ملیتی از آنها برخوردارند پیدایش شکل های اقتصادی

۳. با گسترش فعالیتهای خود در قلمرو جهانی و یا به کارگیری روش قیمت گذاری انتقالی می تواند به حداکثر نمودن درآمدهای خود پردازد.

۴. دارا بودن تاسیسات تولیدی در نقاط مختلف جهان

۵. منابع مالی ، فن آوری و مدیریتی شرکت های چند ملیتی امکان دستیابی آن ها به جایگاه رقابتی مناسب در بازارهای بین المللی را فراهم می سازد.

فصل چهارم

استراتژی های بازرگانی در عرصه جهانی

جهانی شدن

استراتژی های بازرگانی

جهانی شدن یعنی گرایش یا جهت گرایی به سوی یک اقتصاد جهانی یکپارچه که وابستگی درونی آن بیش از گذشته باشد و شامل دو عنصر جهانی شدن بازارها و جهانی شدن تولید می باشد.

جهانی شدن

استراتژی های بازرگانی

۱. جهانی شدن بازارها : یعنی بازارهای ملی و بازارهای سنتی و تاریخی بصورت یک بازار جهانی در آیند.

۲. جهانی شدن تولید : گرایش شرکت ها به تامین کالاها و خدمات از مناطق مختلف جهان برای بهره مند شدن از مزیت تفاوت های ملی در رابطه با هزینه و کیفیت عوامل تولید.

استراتژی بین المللی

استراتژی های بازرگانی

هنگامی که یک شرکت از یک توانایی اساسی برخوردار است که رقبای آن در بازار کشورهای خارجی از آن بی بهره اند و در اخل هم برای کاهش هزینه و واکنش نسبت به بازار تحت فشار نیست ، ممکن است ترجیح دهد استراتژی بین المللی را انتخاب نماید.

استراتژی چند کشوری

استراتژی های بازرگانی

شرکت هایی که استراتژی چند ملیتی را دنبال می کنند می کوشند تا پاسخ گویی نسبت به بازارهای محلی را به حداکثر برسانند. یکی از خصوصیات این شرکت ها اینست که هم کالا و هم استراتژی بازاریابی خو را برای انطباق با شرایط محلی در هر کشوری با نیازهای مشتریان سازگار می نمایند.

استراتژی جهانی

استراتژی های بازرگانی

شرکتهای که یک استراتژی جهانی را دنبال می کنند می کوشند تا از طریق حربه کاهش هزینه سودآوری خود را افزایش دهند. این شرکتهای فعالیتهای تولیدی ، بازاریابی و تحقیق و توسعه خود را در چند مکان مناسب متمرکز می سازند .

استراتژی فرا ملیتی

استراتژی های بازرگانی

در این زمینه بارتلت و گوشال اشاره می کنند که در شرکتهای چند ملیتی مدرن توانمندیهای اساسی با برتریهای عمده تنها در کشور یا میزبان باقی نمی مانند و می توانند در هر کدام از مراکز عملیاتی یا تاسیسات تولیدی شرکت وجود داشته باشند.

شراکت استراتژیک در قلمرو جهانی

استراتژی های بازرگانی

تغییراتی که اخیرا در محیطهای سیاسی ،اقتصادی ، اجتماعی - فرهنگی و تکنولوژیک شرکتهای بین المللی رخ داده است موانع تجاری کاهش یافته ، بازارها جهانی شده ،سیکل عمر مصرفی کالاها کوتاهتر شده و نیاز به همکاری با فعالیت مشترک با شرکت دیگر اعم از محلی ویا خارجی می باشد.

ماهیت شراکت استراتژیک بین المللی

استراتژی های بازرگانی

همکاریهای استراتژیک دارای سه خصوصیت می باشند :

۱- شرکا پس از تشکیل این پیمان بصورت مستقل باقی می مانند.

۲- شرکا هم در منافع و هم کنترل عملکرد این پیمان همکاری سهم می شوند.

۳- شرکا بطور مستمر در زمینه تکنولوژی ، کالاها و سایر جنبه های استراتژیک مشارک دارند.

پیمانهای استراتژیک

استراتژی های بازرگانی

واژه پیمانهای استراتژیک به موافقتنامه های همکاری بین رقبای بالقوه یا واقعی اطلاق می گردد. موافقتنامه های قراردادی کوتاه مدت که در آنها دو شریک در زمینه انجام یک کار یا فعالیت مشخص مانند تولید و ارائه یک محصول جدید به توافق می رسند.

مزایای پیمانهای استراتژیک

استراتژی های بازرگانی

۱- ایجاد اینگونه توافقها می تواند ورود یک شریک را به بازار خارجی تسهیل نماید.

۲- امکان می دهد تا در هزینه های ثابت و ریسکهای مربوط به تولید و ارائه محصولات و فرایندهای تولیدی جدید سهم شوند.

مزایای پیمانهای استراتژیک

استراتژی های بازرگانی

۳- می تواند شیوه ای مناسب برای گردآوری مهارت های مکمل و دارایی های باشد که هیچکدام از شرکتها به تنهای نمی توانند از عهده آن برآیند.

۴- گاهی ممکن است پیمان استراتژیک بمنظور ایجاد استانداردهای تکنولوژیک برای یک صنعت خاص بوجود آید.

معایب پیمانهای استراتژیک

استراتژی های بازرگانی

این همکاریها باعث می شود رقبا با روشی کم هزینه به تکنولوژی ها و بازارهای جدید راه یابند. نکته دیگر این که این نوع موافقت نامه ها ریسک هم در بر دارند و اگر شرکتها با دقت و تحلیل درست عمل نکنند ممکن است آنچه بدست می آورند کمتر از چیزی باشد که از دست می دهند.

صرفه جویهای ناشی از منحنی تجربه

استراتژی های بازرگانی

منحنی تجربه مربوط میشود به کاهش سیستماتیک هزینه های تولید که در دوره عمریک کالا رخ می دهد. اثرات یادگیری یعنی صرفه جویی های هزینه ای که ناشی از آموختن در اثر انجام و تکرار یک عمل می باشد. صرفه جویی مقیاس به کاهش هزینه های واحد محصول در اثر تولید حجم بزرگی از آن محصول مربوط می شود.

اهمیت و نقش منحنی تجربه

استراتژی های بازرگانی

حرکت در راستای منحنی تجربه به شرکت ها امکان می دهد تا هزینه های خود را کاهش دهند ، یعنی فرایند ایجاد ارزش را با هزینه های کمتری به انجام رسانند.

بنابراین آنچه می تواند باعث حرکت سریع شرکت روی منحنی تجربه شود افزایش حجم تولیدی است.

فشارها یا اجبارها برای پاسخ گویی محلی

استراتژی های بازرگانی

ایجاد الزام برای پاسخگویی به نیازها و شرایط بازارهای محلی از چند عامل سرچشمه می گیرد:

۱. تفاوت در سلیقه ها

۲. تفاوت در زیرساخت ها و آداب و رسوم

۳. تفاوت در کانالهای توزیع

فصل پنجم

**مدیریت تولید و عملیات در قلمرو
جهانی**

استراتژی تولید و مدیریت منابع

مدیریت تولید و عملیات

تولید شامل فعالیتهایی است که در فرایند ایجاد کالاها و خدمات انجام می گیرد. مدیریت مواد به فعالیتهایی گفته می شود که جابجایی نهاده های فیزیکی را در مسیر زنجیره ارزش هدایت کنترل می نماید.

عملیات تولید و مدیریت مواد چندین هدف مهم استراتژیک را دنبال می کند که کاهش هزینه ها و

استراتژی تولید و مدیریت منابع

مدیریت تولید و عملیات

- بهبود کیفیت کالا دو مورد مهم از آنها بشمار میروند.
- بهبود کیفیت هزینه ها را از سه طریق میتوان کاهش داد :
۱. جلوگیری از اتلاف وقت برای تولید کالاهای بی کیفیت
  ۲. دوباره کاری و ضایعات کاهش پیدا می کند.
  ۳. هزینه های مربوط به ضمانت کالا و انجام تعهدات شرکت به مشتریان کمتر می شود.

عوامل مربوط به کشور

مدیریت تولید و عملیات

شرایط سیاسی، اقتصادی و فرهنگی و متغیرهای مربوط به هزینه های تولید، موانع تجاری رسمی و غیر رسمی و قوانین و مقررات مربوط به سرمایه گذاری، تغییرات مورد انتظار ارزش پول کشور نیز از دیگر عوامل موثر در حداقل نمودن هزینه و بهبود کیفیت است.

عوامل مربوط به تکنولوژی

مدیریت تولید و عملیات

در این زمینه سه مشخصه عمده مربوط به تکنولوژی مورد توجه می باشند : ۱- سطح هزینه های ثابت ۲- حداقل مقدار یا مقیاس اقتصادی بودن ۳- انعطاف پذیری

۱. هزینه های ثابت

گاهی هزینه ثابت برپایی یک تاسیسات تولیدی آنقدر زیاد است که شرکت می باید این فن آوری را در یک

عوامل مربوط به تکنولوژی

مدیریت تولید و عملیات

یا چند مکان محدود ایجاد نموده و تقاضای همه بازارهای جهان را از آنجا تامین کند.

۲. حداقل مقیاس تولید اقتصادی

مفهوم صرفه جویی های مقیاس تولید می گوید که به موازات افزایش تولید یک کارخانه یا موسسه تولیدی هزینه های واحد محصول کاهش پیدا می کند.

عوامل مربوط به تکنولوژی

مدیریت تولید و عملیات

۳. تکنولوژی انعطاف پذیر

بر اساس این منطق راه افزایش کارایی و پایین آوردن هزینه های تولید واحد محصول محدودنمون تنوع محصولات شرکت و تولید حجم زیادی از یک کالای استاندارد می باشد.

عوامل مربوط به تکنولوژی

مدیریت تولید و عملیات

تایچی نارسایی های چندی را در این سیستم کشف نمود:
اول اینکه دوره های طولانی تولید مقادیر زیادی
موجودی کالا ایجاد می کند که می باید در انبارهای
بزرگ نگهداری شود. دوم اینکه دوره های طولانی
تولید ضایعات زیادی برجا می گذارد سوم اینکه
سیستم نمی تواند خواسته ها و ترجیحات مصرف
کنندگان را به خوبی مورد توجه قرار دهد.

عوامل مربوط به کالا

مدیریت تولید و عملیات

یکی از این عوامل نسبت ارزش به وزن کالا می باشد. یکسان نمودن سایر عوامل متمرکز نمودن تولید این محصولات در مکان های بهینه و عرضه آن ها به بازارهای جهانی خردمندانه می باشد.

از دیگر جنبه ها انتخاب محل تولید میزان و قلمرو مصرف کالا است.

برپایی یا استقرار تاسیسات تولیدی

مدیریت تولید و عملیات

برای برپایی تاسیسات تولیدی عموماً دو استراتژی اصلی مورد توجه قرار گرفته است :

۱. متمرکز نمودن تاسیسات در یک مکان بهینه (راهبرد تمرکز)

۲. پراکنده نمودن تاسیسات در کشورها یا مناطق مختلف (راهبرد عدم تمرکز)

نقش استراتژیک تاسیسات تولیدی برون مرزی مدیریت تولید و عملیات

تحولات در نقش استراتژیک تاسیسات تولیدی خارجی به این دلیل ایجاد می شود که کارخانه های مذکور به تدریج توانمندی های خود را افزایش می دهند. این بهبود از دو منبع سرچشمه می گیرد : ۱- فشارهای مرکز شرکت برای بهبود ساختار هزینه ای ۲- افزایش سریع میزان عوامل تولید پیشرفته و بهبود وضعیت اقتصادی کشورهای میزبان.

مزایای تولید کردن مدیریت تولید و عملیات

شیوه تولید قطعات بوسیله شرکت اصلی می تواند منجر به :

۱. هزینه های تولید کمتر
  ۲. انجام سرمایه گذاری تخصصی
  ۳. حفاظت از مالکیت تکنولوژی شرکت
  ۴. بهبود برنامه ریزی و هماهنگی
-

مزایای روش خرید قطعات مدیریت تولید و عملیات

خریدن یا تامین قطعات مورد نیاز شرکت از بیرون دارای مزایایی بشرح زیر می باشد:

۱. انعطاف پذیری استراتژیک

۲. کاهش هزینه ها

امتیازهای جبرانی مدیریت تولید و عملیات

یکی دیگر از علل تمایل شرکت ها به تامین قطعات یا اجزاء کالاهای خود از بیرون به ویژه از موسسات تولیدی مستقر در سایر کشورها این است که با این روش می توانند سفارش های بیش تری را از آن کشورها بدست آورند.

امتیازهای دو جانبه مدیریت تولید و عملیات

هنگامی تولید کردن در داخل شرکت بیشترین مزیت را دارد که شرایط زیر وجود داشته باشد: ۱- برای تولید کالاها یا قطعات نیاز به کالاهای سرمایه ای تخصصی وجود دارد. ۲- هنگامی برای حفاظت از مالکیت فن آوری شرکت ادغام عمودی ضرورت پیدا می کند.

پیمان های استراتژیک با تامین کنندگان قطعات مدیریت تولید و عملیات

برخی از شرکت های بین المللی در عین حال که از روش تولید درون خانه ای و ادغام عمودی برای تامین اجزاء و قطعات کالاها استفاده میکنند در بعضی از زمینه ها هم از مزایای ورود به پیمان های استراتژیک با سایر شرکت ها بهره میجویند.

فصل ششم

نظام پولی و مالی بین الملل

نظام پولی پایه طلا

نظام پولی و مالی بین المللی

تا پایان قرن نوزدهم اکثر کشورهای که نقش مهمی در تجارت بین المللی داشتند نظام پولی پایه طلا را در کشورهای خود پیاده کرده بودند. با تعیین یک استاندارد عمومی بر حسب طلا تبدیل پول همه کشورها به یکدیگر بسادگی امکان پذیر گردید زیرا ارزش هر پول بر حسب طلا تعریف شده نسبت محتوای طلا و پول نرخ تبدیل آن ها را مشخص می نماید.

مزایای نظام پولی پایه طلا   نظام پولی و مالی بین المللی

مهم ترین نقطه قوت این سیستم برخورداری آن از یک مکانیسم قدرتمند برای برقراری تعادل هم زمان در تراز تجاری کشورها بود. این تراز که گاهی حساب جاری خارجی آن کشور هم نامیده می شود یک بخش اصلی از تراز پرداخت های خارجی آن کشور محسوب می گردد.

مزایای نظام پولی پایه طلا   نظام پولی و مالی بین المللی

مزیت دیگر این که تراز تجاری کشورها و سطح قیمت ها کمتر با عدم تعادل روبرو می گردید به خاطر این مزیت علی رغم این که سالها از کنار رفتن سیستم پولی پایه طلا گذشته است هنوز هم برخی از اقتصاددان ها از بازگشت این سیستم پشتیبانی می کنند.

نظام پولی برتن وودز

نظام پولی و مالی بین المللی

در سال ۱۹۴۴ و در گرماگرم جنگ جهانی دوم نمایندگان ۴۴ کشور در منطقه ای به نام برتن وودز در ایالت نیو همپشایر امریکا گرد آمدند تا در مورد ایجاد یک نظم نوین پولی بین المللی تصمیم گیری نمایند. اکثر نمایندگان نارضایتی خود را از کاهش دادن ارزش پول کشورها بوسیله دولت هایشان ابراز نموده و برقراری سیستم نرخ های ارزی ثابت را خواستار شدند.

نظام پولی برتن وودز

نظام پولی و مالی بین المللی

طرح های امریکا و انگلستان که با کمک اقتصاددان های برجسته ای مانند وایت و کنیز تهیه شده بود یک نظام پایه طلا - ارز تلقی می شد. یکی از مفاد این توافق تاسیس دو نهاد پولی و مالی جدید یعنی صندوق بین المللی پول و بانک جهانی بود.

نظریات موافق با سیستم نرخ های ثابت ارزی

نظام پولی و مالی بین المللی

طرفداران سیستم نرخ های ثابت ارزی استدلال های خود را در زمینه های نظم پولی ، تاثیر عملیات اسطه گری ، اطمینان افراد جامعه به سیستم و رابطه بین تراز پرداخت ها و نرخ ارزها مطرح نموده اند.

نظریات موافق با سیستم نرخ های ثابت ارزی

نظام پولی و مالی بین المللی

۱. نظم پولی

اصولاً نیاز به حفظ یک نرخ برابری ارزی ثابت باعث می شود که دولت ها اقدام به افزایش بی رویه و تورمی حجم پول در جامعه ننمایند. بنابراین وجود نظام پولی نرخ های ثابت می تواند دولت ها را از این اقدامات باز داشته و باعث برقراری نظم پولی شود.

نظریات موافق با سیستم نرخ های ثابت ارزی

نظام پولی و مالی بین المللی

۲. عملیات واسطه ای

انتقاد کنندگان به نظام پولی شناور بر این باورند که عملیات واسطه ای بازار ارز که در چهارچوب این سیستم انجام می شود باعث ایجاد نوسان در نرخ های تبدیل ارزی می گردد.

نظریات موافق با سیستم نرخ های ثابت ارزی

نظام پولی و مالی بین المللی

بنابراین طرفداران سیستم نرخ های ثابت ارزی بر این باورند که این سیستم اثرات واسطه گری بی ثبات کننده را در اقتصاد کشور محدود می سازد.

عدم اطمینان

نظام پولی و مالی بین المللی

در چهارچوب نظام شناور واسطه گری و دلالی در بازار
ارز بر میزان عدم اطمینان مربوط به تغییرات آینده پول
ها می افزاید.

طرفداران این سیستم می گویند با حذف این گونه عدم
اطمینان ها زمینه را برای رشد تجارت و سرمایه گذاری
بین المللی فراهم می سازد.

تعدیل تراز بازرگانی

نظام پولی و مالی بین المللی

موافقان با نظام پولی شناور عموماً استدلال نموده اند که این سیستم به تعدیل تراز تجاری کشورها کمک می نماید. از طرف دیگر منتقدان این سیستم ارتباط نزدیکی بین نرخ های ارزی و تعادل تراز بازرگانی نمی

نظام پولی و مالی بین المللی

تعدیل تراز بازرگانی

بینند و بر این باورند که کسری های تراز تجاری تحت تاثیر تعادل بین پس اندازها و سرمایه گذاری ها در کشور قرار می گیرد که مرتبط با ارزش خارجی پول آن کشور باشند.

کدام نظریه درست است؟ نظام پولی و مالی بین المللی

به هر حال مباحث مربوط به این موضوع که آیا تجارت بین الملل در چهارچوب نظام پولی نرخ های ثابت بهتر می تواند عمل کند یا در سیستم انعطاف پذیر هنوز به نتایج قطعی نرسیده است.

اما شاید نوعی سیستم نرخ های ثابت (یک سیستم نرخ

کدام نظریه درست است؟ نظام پولی و مالی بین المللی

های ثابت تعدیل شده) بتواند با ایجاد ثبات در محیط اقتصادی و بازارهای پولی شرایط مساعدی برای رشد سریع تر بازرگانی بین المللی و سرمایه گذاری خارجی فراهم نماید.

سیستم های نرخ ارز در عمل

نظام پولی و مالی بین المللی

امروزه کشورهای جهان از سیستم ها و سیاست های نرخ های ارزی متنوعی پیروی می کنند که متداول ترین آن ها شامل شناوری آزاد ، شناوری هدایت شده ، نرخ های ارزی وابسته به ارزهای معتبر و نرخ های ارزی نسبتاً ثابت می باشد.

نرخ های ثابت در مقابل نرخ های شناور

نظام پولی و مالی بین المللی

فروپاشی سیستم پولی برتن وودز (سیستم پایه طلا - ارز)
(نتوانست باعث توقف در مبحث مربوط به مزایای
نسبی سیستم نرخ های ثابت نسبت به نرخ های متیر
ارزی گردد.

دلایل طرفداری از نظام نرخ های شناور

نظام پولی و مالی بین المللی

استقلال سیاست پولی :

در چهارچوب سیستم نرخ های ثابت ارزی دولت توانایی لازم برای افزایش یا کاهش عرضه پول در شرایط مختلف اقتصادی نخواهد داشت زیرا هدف حفظ ثبات در نرخ های تبدیل ارز عملاً سایر موضوعات را به حاشیه می راند.

دلایل طرفداری از نظام نرخ های شناور

نظام پولی و مالی بین المللی

انبساط پولی می تواند منجر به تورم گردیده و نظام نرخ های ثابت را تحت تاثیر قرار دهد. به همین ترتیب انقباض پولی نیازمند افزایش نرخ بهره می باشد که تقاضا برای پول را کاهش می دهد.

دلایل طرفداری از نظام نرخ های شناور

نظام پولی و مالی بین المللی

تعدیل تراز پرداخت ها :

کاهش تقاضای پول کشور در بازار ارز موجب ارزانتر شدن کالاهایش برای خریداران خارجی و گرانتر شدن کالاهای وارداتی برای مردم آن کشور می گردد. پس صادرات این کشور افزایش و وارداتش کاهش یافته و در نهایت تراز بازرگانی او تعدیل می شود.

موافقت نامه جامائیکا

نظام پولی و مالی بین المللی

نکات اصلی توافق نامه جامائیکا شامل موارد زیر است :

۱. متغیر بودن نرخ های تبدیل ارزها بوسیله اعضاء پذیرفته شد.

۲. طلا به عنوان یک دارایی ذخیره ای در سیستم پولی کنار گذاشته شد.

۳. سهمیه پرداختی کشورهای عضو به صندوق افزایش یافت.

بحران های دوران پس از نظام برتن وودز

نظام پولی و مالی بین المللی

بحران پولی هنگامی رخ می دهد که نرخ تبدیل یک پول مورد هجوم رفتارهای سفته بازی قرار گرفته و موجب کاهش شدید ارزش آن پول گردد.

بحران های دوران پس از نظام برتن وودز

نظام پولی و مالی بین المللی

از اوایل دهه ۱۹۷۰ به بعد چهار بحران پولی و مالی عمده در عرصه جهانی رخ داده که برای صندوق بین المللی پول حائز اهمیت بوده است.

۱. بحران بدهی های کشورهای جهان سوم که در دهه ۱۹۸۰ رخ داد.

۲. بحران مالی روسیه که هنگام گذار این کشور از

بحران های دوران پس از نظام برتن وودز

نظام پولی و مالی بین المللی

اقتصاد متمرکز دولتی به اقتصاد بازار رخ داد.

۳. بحران پولی مکزیک که در سال ۱۹۹۵ رخ داد.

۴. بحران مالی آسیا که در سال ۱۹۹۷ روی داد.

بحران پولی مکزیک ۱۹۹۵

نظام پولی و مالی بین المللی

پول مکزیک یعنی پزو از اوایل ۱۹۸۰ بنا به توصیه صندوق بین المللی پول به دلار آمریکا وابسته گردید. صندوق بین المللی پول این اقدام را به عنوان شرایطی برای وام دادن به این کشور در راستای پشت سر گذاشتن بحران مالی ۱۹۸۲ تلقی نمود.

بحران روبل روسیه

نظام پولی و مالی بین المللی

دخالت و نقش صندوق بین المللی پول در این کشور هنگامی آغاز شد که روبل با یک کاهش مداوم و شدید روبرو گردیده بود. در این کشور هم نرخ بالای تورم و حجم زیاد بدهی های دولت از عوامل اصلی ایجاد بحران محسوب می گردد.

بحران آسیای جنوب شرقی   نظام پولی و مالی بین المللی

این بحران در پاییز سال ۱۹۹۷ روی داد صندوق بین المللی پول برای کنترل این بحران و کمک به اقتصاد به هم ریخته کشورهای اندونزی ، تایلند ، کره جنوبی و مالزی می بایست وام های بیشتری به آن ها پرداخت می کرد تا بتواند ثبات را به بازارهای پولی و مالی باز گرداند.

رونق سرمایه گذاری

درآمدهای حاصل از افزایش صادرات در این کشورها باعث رونق سرمایه گذاری در بخشهای تجاری ، صنعتی و خدماتی گردید. طرح های زیربنایی و عمرانی بزرگی با مشارکت دولت و بخش خصوصی به اجراء درآمد و میزان دارایی های فیزیکی و تجاری افزایش پیدا کرد.

ایجاد ظرفیت های مازاد   نظام پولی و مالی بین المللی

با سرعت گرفتن روند سرمایه گذاری در این کشورها ظرفیت های تولیدی آن ها به میزان زیادی افزایش یافت. این سرمایه گذاری ها اغلب بر پایه پیش بینی های اقتصادی خوش بینانه یعنی انتظار روند افزایش تقاضا برای کالاها و خدمات شرکت های صنعتی و تجاری انجام گرفته بودند.

بدهی های سنگین

نظام پولی و مالی بین المللی

آن چه در سال ۱۹۹۶ در صنایع کامپیوتری کره جنوبی و در بازار ساختمان و مسکن تایلند رخ داده بود کم و بیش در کشورهای دیگر منطقه هم مشاهده می شد. بسیاری از شرکت های صنعتی و تجاری در این کشورها با انجام سرمایه گذاری های وسیع در

بدهی های سنگین

نظام پولی و مالی بین المللی

تاسیسات تولیدی ظرفیت های خود را به میزان زیادی افزایش داده و از طرف دیگر زیر بار بدهی های سنگین قرار گرفتند. عامل دیگر که این وضعیت را بحرانی تر می کرد این بود که بخش عمده این وام ها بر حسب دلار دریافت شده بود نه بر حسب پول رایج کشورهای مذکور.

افزایش واردات

نظام پولی و مالی بین المللی

اگر چه در اوایل دهه ۱۹۹۰ صادرات کشورها به طور مستمر افزایش می یافت اما به خاطر سرمایه گذاری های وسیع در توسعه زیر ساخت های صنعتی ، ظرفیت های تولیدی و دارایی های فیزیکی و تجاری نیاز آن ها به واردات نیز در حال افزایش بود.

آغاز بحران

نظام پولی و مالی بین المللی

بحران از آنجا آغاز شد که در میانه سال ۱۹۹۷ چندین موسسه مهم مالی تایلند در بازپرداخت بدهی های خود به بانک های داخلی و خارجی با مشکلات شدیدی روبرو شدند. روش این موسسات این بود که از سازمان های مالی بین المللی وام های دلاری با بهره کم

آغاز بحران

نظام پولی و مالی بین المللی

دریافت می کردند و با این منابع به بنگاه های تجاری و موسسات ساختمانی بر حسب پول ملی تایلند با بهره بیشتر وام می دادند.

رکود در بازار مسکن و ساختمان موجب کاهش فروش شرکت های ساختمانی و بنگاه های تجاری گردید.

فصل هفتم

بازار ارز و عملیات ارزی

عملیات بازار ارز

بازار ارز و عملیات ارزی

بازار ارز دو عمل اصلی انجام می دهد یکی تبدیل پول کشورها به یکدیگر و دیگری فراهم نمودن تسهیلاتی برای روبرویی با ریسک مربوط به تغییرات ارزش پول ها. منظور از این ریسک خسارت های احتمالی ناشی از تغییرات غیر قابل پیش بینی در نرخ تبدیل ارزهاست.

تبدیل پول ها

بازار ارز و عملیات ارزی

هر کشوری یک پول ملی یا پول رایج دارد که کالاها و خدمات و سایر دارایی ها با آن ارزش گذاری می شود.

در سال های اخیر هم کشورهای عضو اتحادیه اروپا یک پول واحد به نام یورو را پذیرفته و آنرا جایگزین پول های ملی خود نموده اند.

ارتباط مؤسسات بازرگانی با بازار ارز

بازار ارز و عملیات ارزی

شرکت ها و مؤسسات تجاری حداقل در چهار زمینه با بازار ارز سروکار پیدا می کنند که شامل :

۱. دریافت پول خارجی در برابر صادرات کالاها و خدمات خود به سایر کشورها.

۲. تبدیل پول و تهیه ارز در بازار جهت تامین مالی واردات

۳. تبدیل پول به پول کشور دیگری که شرکت بخواهد

ارتباط موسسات بازرگانی با بازار ارز

بازار ارز و عملیات ارزی

در آن سرمایه گذاری نماید.

۴. عملیات سفته بازی که با هدف کسب سود و به شیوه خرید و فروش ارزها انجام می شود. یکی از این نوع عملیات آربیتراژ است که در آن تبدیل ارزها به دلیل تفاوت نرخ تبدیل آن ها در بازارها یا کشورهای مختلف انجام می گیرد.

ایجاد تضمین در برابر ریسک ارزی

بازار ارز و عملیات ارزی

دومین کارکرد بازار ارز اینست که عاملهای بازار را در برابر پیامدهای منفی تغییرات غیر قابل پیش بینی نرخ های تبدیل ارزها تضمین نماید. بدین منظور لازم است با مفاهیم نرخ نقدی و نرخ سلف آشنایی پیدا کنیم.

نرخ مبادله نقدی

بازار ارز و عملیات ارزی

هنگامی که دو نفر دو پول متفاوت را با یکدیگر مبادله کنند و این دادوستد را در همان لحظه انجام دهند میگوییم یک معامله ارزی نقدی انجام شده و نرخى که در این معامله به کار مى رود نرخ نقدى نامیده مى شود. اما معامله نقدى بهترین روش محسوب نمى شود و دادوستدهای غیر نقدى و سلف متداول شده است.

نرخ مبادله سلف

بازار ارز و عملیات ارزی

در این دادوستد طرفین معامله امروز توافق می کنند ۲ پول متفاوت را مبادله کنند اما انجام واقعی این معامله به یک زمان مشخص در آینده موکول می شود. نرخی که در این دادوستد به کار می رود نرخ مبادله سلف نامیده می شود.

ماهیت بازار ارز

بازار ارز و عملیات ارزی

بازار ارز هیچگاه بطور کامل به خواب نمی رود در هر لحظه در گوشه ای از جهان یک بازار ارز باز و فعال است و دوم اینکه بازار ارز از یک حالت یکپارچگی برخوردار است و اکثر مراکز تجاری و پولی و مالی مختلف در سراسر جهان از طریق شبکه های پیشرفت ارتباطی به یکدیگر پیوسته می باشند.

تئوری های اقتصادی تعیین نرخ ارز

بازار ارز و عملیات ارزی

یکی از عوامل موثر بر ارزش پول یا نرخ تبدیل ارز مقار عرضه و تقاضا برای آنست. از این دیدگاه هنگامی که تقاضا برای یک پول نسبت به تقاضا برای پول دیگر بیشتر می شود ارزش آن پول در بازار افزایش پیدا می کند. در اکثر نظریات مربوط به تغییر و تحولات ارزی سه عامل مورد تاکید قرار گرفته اند: نرخ تورم، نرخ بهره و عوامل روانی در عرصه بازار.

سطح قیمت ها و نرخ ارز بازار ارز و عملیات ارزی

قانون (یک قیمت) می گوید در بازارهای رقابتی که در آن ها هزینه حمل و نقل و موانع تجاری مانند تعرفه گمرکی وجود نداشته باشد یا به بیان دیگر شرایط بازار آزاد برقرار باشد برای کالاهای یکسان قیمت های یکسانی وجود خواهد داشت.

سطح قیمت ها و نرخ ارز بازار ارز و عملیات ارزی

یکی دیگر از تئوری های اقتصادی مربوط به تعیین نرخ ارز نظریه برابری قدرت خرید می باشد. بر پایه این نظریه از طریق مقایسه قیمت های یک کالای مشخص بر حسب پول های مختلف می توان نرخ تبدیل واقعی پول ها را در شرایط بازار آزاد و کارآمد محاسبه نمود.

عرضه پول و افزایش قیمت بازار ارز و عملیات ارزی

هنگامی که سطح قیمت ها در یک کشور بالا می رود ارزش پول آن ها نسبت به کشورهای دیگر که در آن ها تورم وجود ندارد یا بسیار پایین است کاهش پیدا می کند. یکی از عوامل اصلی که به بالارفتن سطح قیمت ها می انجامد افزایش حجم پول در گردش است.

عرضه پول و افزایش قیمت بازار ارز و عملیات ارزی

بنابراین هنگامی که به دلایل مختلف دولت حجم پول جامعه را افزایش دهد می توان انتظار داشت که نرخ تورم افزایش پیدا کند و نرخ تبدیل پول رایج کشور هم نسبت به سایر ارزها تغییر نماید.

ارزیابی تئوری برابری قدرت خرید

بازار ارز و عملیات ارزی

در بسیاری از موارد هزینه های حمل و نقل زیاد است و می تواند باعث تفاوت قیمت یک کالا در بازارهای مختلف گردد.

از طرف دیگر دولت ها معمولاً در تجارت خارجی و داد و ستدهای پولی و ارزی دخالت می کنند و در راستای

ارزیابی تئوری برابری قدرت خرید

بازار ارز و عملیات ارزی

حفظ ارزش پول ملی خود سیاست هایی را به کار می
برند. این گونه دخالت ها باعث می شود که ارتباط بین
تغییرات قیمت ها و تغییرات نرخ تبدیل ارزها ضعیف
تر شود و کارایی این نظریه را در پیش بینی نوسانات
ارزش پول ها کاهش دهد.

نقش نرخ بهره در قیمت ارزها

بازار ارز و عملیات ارزی

از دیدگاه تئوری های اقتصادی نرخ بهره انتظارات مردم در زمینه احتمال افزایش نرخ تورم در جامعه را تحت تاثیر قرار می دهد. معمولاً در کشورهایی که نرخ تورم بالا است نرخ های بهره هم سیر افزایشی پیدا می کند. این رابطه توسط ایروین فیشر مطرح گردید و به نام اثر فیشر شهرت یافت.

روش های پیش بینی قیمت ارز

بازار ارز و عملیات ارزی

۱. تجزیه و تحلیل بنیادی : این روش به طراحی یک مدل اقتصادی برای تغییرات قیمت ارز پرداخته است. متغیرهای این مدل عبارتند از نرخ رشد عرضه پول ، نرخ تورم ، نرخ بهره و تا اندازه ای متغیرهای مرتبط با تراز پرداخت های خارجی کشور.

روش های پیش بینی قیمت ارز

بازار ارز و عملیات ارزی

۲. تجزیه و تحلیل تکنیکی : این روش با استفاده از اطلاعات مربوط به مقادیر و قیمت های ارز روند تغییرات گذشته را مشخص می نماید و انتظار می رود که این روند در آینده نیز ادامه یابد. این روش به عوامل یا متغیرهای اقتصادی تکیه نمی کند.

فصل هشتم

تراز پرداخت های خارجی

تراز پرداخت ها

تراز پرداخت های خارجی

تراز پرداخت ها صورتحسابی است که در قلمرو حسابداری ملی برای هر کشور تنظیم می گردد. این صورتحساب می تواند در حالت توازن ، کسری یا مازاد باشد و هر کدام از این حالت ها پیامدهای مشخصی برای اقتصاد کشور دارد. هنگامی که این

تراز پرداخت ها

تراز پرداخت های خارجی

تراز با کسری روبرو شود یکی از پیامدهای آن تورم است. دولت برای مقابله با تورم و کسری تراز پرداخت ها از روش ها و ابزارهایی استفاده می کند که برخی از آن ها را تدابیر مربوط به بازار و برخی دیگر را تدابیر غیربازاری می نامند.

ساختار تراز پرداخت های خارجی

تراز پرداخت های خارجی

بطور کلی داد و ستدهای یک کشور با جهان خارج را می توان در دو دسته جداگانه تقسیم نمود. دسته اول معاملاتی که جنبه تجاری دارند و به خرید و فروش کالاها و خدمات مربوط می شوند. در این بخش صادرات کالاها و خدمات کشور به خارج منجر به

ساختار تراز پرداخت های خارجی

تراز پرداخت های خارجی

دریافت ارزی یا درآمد ارزی می شود.

بخش دیگر از داد و ستدهای خارجی یک کشور به جابجایی منابع مالی و دارایی های پولی و مالی مربوط می شود. ورود یا خروج سرمایه ، خرید و فروش سهام و سایر اوراق بهادار ، دریافت و پرداخت وام و اعتبار

ساختار تراز پرداخت های خارجی

تراز پرداخت های خارجی

و سایر داد و ستدهای یک کشور که به بازار پول و سرمایه و دارایی های مالی مربوط می گردند در بخش تراز مالی و حساب سرمایه ثبت می شوند.

حساب جاری

تراز پرداخت های خارجی

آن بخش از تراز پرداخت ها که با صادرات و واردات کالاها و خدمات کشور سروکار پیدا می کند تراز تجاری نامیده می شود. کالاها و خدمات نیز به دو بخش مری و نامری تقسیم می شود. صادرات و واردات کالاها که جنبه فیزیکی دارند مری و خرید و فروش خدمات نامری نامیده می شوند.

حساب سرمایه

تراز پرداخت های خارجی

حساب سرمایه تغییرات خالصی را که در مقدار دارایی ها و بدهی های بین المللی یک کشور در مدت زمان یکسال رخ می دهد ثبت می نماید.

اقلام اصلی حساب سرمایه شامل : سرمایه گذاری مستقیم ، سرمایه گذاری پورت فولیو ، جریان بین المللی سرمایه کوتاه مدت می باشد.

حساب ذخایر دولتی

تراز پرداخت های خارجی

حساب ذخایر دولتی شامل (الف) صادرات و واردات
طلا (ب) تغییر در مقدار ذخایر ارزی دولتی (ج) کم
و زیاد شدن میزان بدهی های کشور به بانک های
خارجی می باشد.

مغایرت های آماری

تراز پرداخت های خارجی

بدیهی است که برخی از اقلامی که در تراز پرداخت ها ثبت می شوند ممکن است کامل و دقیق نباشند. این موضوع به ویژه در مورد داد و ستدهای کوتاه مدت بیش تر رخ می دهد.

تعداد و عدم تعادل در تراز پرداخت ها

تراز پرداخت های خارجی

تراز پرداخت های خارجی می تواند با سه حالت روبرو شود ۱- دریافت های ارزی با پرداخت های ارزی برابر باشند که نشان دهنده تعادل است ۲- دریافت های بیش از پرداخت های ارزی باشد که بیان کننده مازاد است ۳- دریافت های ارزی کمتر از پرداخت ها باشد که به معنای کسری است.

نوع و ماهیت کسری تراز پرداخت ها

تراز پرداخت های خارجی

کسری تراز پرداخت ها به حالتی گفته می شود که با اجرای سیاست های پولی و مالی بوسیله دولت و یا دریافت وام کوتاه مدت از صندوق بین المللی پول بتوان آن را مرتفع نمود.

یکی از سیاست هایی که در چنین شرایطی می توان بکار

نوع و ماهیت کسری تراز پرداخت ها

تراز پرداخت های خارجی

رود انقباض اقتصادی است که البته برای اجرای آن محدودیت های اقتصادی و اجتماعی وجود دارد. راه حل دیگری که ممکن است بکار رود کاهش ارزش پول ملی می باشد که می تواند باعث افزایش صادرات و گرانتر شدن واردات شود.

مآزاد تراز پرداخت ها

تراز پرداخت های خارجی

هنگامی که دریافت های ارزی کشور از پرداخت های ارزی بیشتر باشد می گوئیم که تراز پرداخت ها با مآزاد روبرو است. در شرایط مطلوب این مآزاد ناشی از تراز تجاری یعنی فزونی صادرات بر واردات کشور است.

تراز پرداخت های خارجی

تراز پرداخت های خارجی

۱. حساب جاری

الف: صادرات و واردات کالا

ب: صادرات و واردات خدمات

ج: پرداخت های یک جانبه به خارج یا از خارج

د: خالص حساب جاری

تراز پرداخت های خارجی

تراز پرداخت های خارجی

۲. حساب جاری سرمایه

- الف: انجام سرمایه گذاری مستقیم در خارج
  - ب: انجام سرمایه گذاری در بازارهای مالی خارج
  - ج: سرمایه گذاری کوتاه مدت در خارج
-

تراز پرداخت های خارجی

تراز پرداخت های خارجی

۳. حساب ذخایر دولتی

الف: صادرات و واردات طلا

ب: افزایش یا کاهش ذخایر ارزی

ج: افزایش یا کاهش بدهی های بانک های خارجی

فصل نهم

**ورود مؤسسات بازرگانی به
بازارهای بین الملل**

تصمیم گیری های اصلی ورود به بازارهای خارجی

ورود مؤسسات بازرگانی به بازارهای بین المللی

شرکت هایی که در اندیشه ورود به بازارهای خارجی هستند با سه تصمیم گیری اساسی روبرو می گردند:

۱- به کدام بازارها وارد شوند.

۲- در چه زمانی وارد شوند.

۳- در چه مقیاس یا اندازه ای وارد بازار خارجی گردند.

کدام بازارهای خارجی

ورود مؤسسات بازرگانی به بازارهای بین المللی

برای پی بردن به میزان جذابیت یک بازار خارجی باید منافع با هزینه ها و ریسک های مورد انتظار ورود به آن بازار را در کنار یکدیگر مورد بررسی و ارزیابی قرار دهیم. در زمینه منافع یا سودآوری انجام فعالیت در یک بازار خارجی عوامل زیر نقش اساسی را ایفا می کنند: ۱- اندازه بازار ۲- قدرت خرید افراد جامعه

تعیین زمان ورود به بازارهای خارجی

ورود مؤسسات بازرگانی به بازارهای بین المللی

شرکت هایی که پیش از ورود سایر شرکت ها وارد یک بازار خارجی شود می تواند از مزیت های ورود زود هنگام بهره مند گردد.

وارد شدن قبل از سایر شرکت ها به بازار خارجی معایبی هم دارد که می توان بصورت زیر بیان کرد.

تعیین زمان ورود به بازارهای خارجی

ورود مؤسسات بازرگانی به بازارهای بین المللی

شرکتی که زودتر از سایرین وارد بازار خارجی می گردد
مجبور به تحمل هزینه هایی است که بعلت پیش قدم
بودن در بازار باید پردازد.

یکی از این هزینه ها مربوط به اشتباهاتی است که معمولاً

تعیین زمان ورود به بازارهای خارجی

ورود مؤسسات بازرگانی به بازارهای بین المللی

شرکت های پیشتاز در یک محیط جدید بازرگانی ممکن است مرتکب شوند. هزینه های پیشتاز بودن همچنین شامل مخارجی است که برای طراحی و تولید و توسعه کالاهای جدید و ارایه آن ها در بازار خارجی انجام می گیرد.

مقیاس ورود به بازارهای خارجی

ورود مؤسسات بازرگانی به بازارهای بین المللی

موضوع دیگری که شرکت های بین المللی برای ورود به بازار خارجی باید در مورد آن تصمیم گیری کنند اینست که در چه مقیاس یا اندازه ای می خواهند وارد آن بازار گردند.

از طرف دیگر ورود به بازار خارجی در مقیاس کوچک هم مزایایی دارد که می توان آن ها را بشرح زیر بیان

مقیاس ورود به بازارهای خارجی

ورود موسسات بازرگانی به بازارهای بین المللی

نمود : این روش به شرکت فرصت می دهد که به تدریج با محیط بازرگانی کشور میزبان آشنا شود و قبل از درگیری منابع از وضعیت بازار و پتانسیل های آن آگاه گردد ، در زمینه مناسب ترین شیوه های ورود به شیوه های ورود به بازار بررسی های لازم را انجام دهد و میزان ریسک را پایین آورد.

صادرات

ورود مؤسسات بازرگانی به بازارهای بین المللی

بسیاری از شرکت های تولیدی گسترش فعالیت های بین المللی خو را با صدور کالا آغاز نموده و بعدها به تدریج به سایر روش های ورود به بازارهای خارجی روی آورده اند.

مزایای صادرات: شرکت ها برای صدور کالای

صادرات

ورود مؤسسات بازرگانی به بازارهای بین المللی

ساخته شده نیازی به انجام سرمایه گذاری سنگین جهت استقرار تاسیسات تولیدی در کشور میزبان ندارند. صادرات کالا به شرکت امکان بهره مند شدن از صرفه جویی های مکانی و منحنی تجربه را می دهد.

معایب: صادرات در مقایسه با سایر روش های ورود به

صادرات

ورود مؤسسات بازرگانی به بازارهای بین المللی

بازارهای خارجی معایب زیادی هم دارد. اگر تولید یک کالا در سایر کشورها با هزینه کمتری انجام گیرد یعنی این که اگر شرکت بتواند این کالا را در سایر کشورها ارزان تر تولید نماید آنگاه تولید آن در کشور اصلی و صدور آن به خارج قابل توجیه نخواهد بود.

صادرات

ورود مؤسسات بازرگانی به بازارهای بین المللی

بالا بودن هزینه های حمل و نقل به ویژه برای کالاهای پر حجم یا سنگین روش صادرات کالای ساخته شده را غیر اقتصادی می نمایند. هنگامی که بر کالاهای وارداتی حقوق گمرکی وضع نمایند ، عوارض گمرکی از وارد کنندگان این کالا باعث افزایش قیمت آن ها و نهایتاً کاهش صادرات می گردد.

اجرای طرح های کلید در دست

ورود موسسات بازرگانی به بازارهای بین المللی

معمولاً شرکت هایی که در طراحی ، ساخت و راه اندازی طرح های صنعتی در رشته های خاص تخصص پیدا می کنند در این گونه طرح ها فعالیت می نمایند.

از طرف دیگر کشورهای میزبان خود فاقد چنین فن آوری های پیشرفته ای بوده و مجبور به دریافت آن از

اجرای طرح های کلید در دست

ورود موسسات بازرگانی به بازارهای بین المللی

کشورهای صنعتی توسعه یافته می باشند. با توجه به این شرایط شرکت های دارنده یا ابداع کننده فن آوری های جدید می توانند از این فرصت ها به ویژه در کشورهای کمتر توسعه یافته بهره برداری نموده و از راه این قراردادها درآمدهای زیادی بدست آورند.

قرارداد فرانشیزی

ورود موسسات بازرگانی به بازارهای بین المللی

قرارداد فرانشیزی روشی مشابه اعطای امتیاز است اما دوره زمانی آن معمولاً طولانی تر است. می توان گفت که قرارداد فرانشیزی نوع خاصی از اعطای امتیاز است که در چهارچوب آن شرکت امتیازدهنده دارایی های ناملموس خود مانند دانش فنی ، مارک تجاری و

قرارداد فرانشیزی

ورود موسسات بازرگانی به بازارهای بین المللی

فرایند تولید یک محصول را به امتیاز گیرنده می فروشند و در مقابل آن حق امتیاز یا فرانشیزی که عموماً درصدی از سود یا درآمد شرکت گیرنده امتیاز می باشد دریافت می کند.

مزایای این روش به عنوان یکی از شیوه های ورود به بازار و صنعت نیز شبیه مزایای روش اعطای امتیاز است.

قرارداد فرانشیزی

ورود مؤسسات بازرگانی به بازارهای بین المللی

در مقایسه با روش اعطای امتیاز قرارداد فرانشیزی معایب کمتری دارد.

مهمترین عیب این روش ضرورت هماهنگی و کنترل دقیق کیفیت خدماتی است که بوسیله شرکت امتیاز گیرنده در کشور میزبان ارائه می گردد.

قرارداد فعالیت مشترک

ورود موسسات بازرگانی به بازارهای بین المللی

قرارداد فعالیت مشترک نوعی توافق بین دو شرکت یا دو سرمایه گذاری برای تاسیس یک موسسه تولیدی یا تجاری است که طرفین در مالکیت آن شریک هستند.

در قراردادهای فعالیت مشترک در اغلب موارد دانش فنی و سخت افزار بوسیله شرکت پیشرفته صنعتی مستقر

قرارداد فعالیت مشترک

ورود موسسات بازرگانی به بازارهای بین المللی

در کشورهای توسعه یافته ارائه شده و سایر امکانات فیزیکی از جمله زمین و ساختمان و نیز نیروی انسانی ساده و نیمه ماهر و اطلاعات و تجربیات بازاریابی بوسیله شرکت کشور میزبان تامین شده است.

تاسیس شعبه با مالکیت کامل

ورود مؤسسات بازرگانی به بازارهای بین المللی

هرگاه شرکت سرمایه گذار اقدام به تاسیس یک شعبه یا برپایی تاسیساتی در کشور میزبان نماید و تمام سرمایه یا سهام این موسسه به خودش تعلق داشته باشد یعنی شعبه ای با مالکیت کامل در کشور خارج تاسیس نموده است.

تاسیس شعبه با مالکیت کامل

ورود مؤسسات بازرگانی به بازارهای بین المللی

مزایای این شیوه فعالیت در خارج را می توان بدین شرح بیان نمود :

۱- هنگامی که مزیت رقابتی یک شرکت از توانایی های فن آوری او سرچشمه می گیرد روش مالکیت کامل عملیات تولیدی و تجاری در خارج ریسک از دست

تاسیس شعبه با مالکیت کامل

ورود مؤسسات بازرگانی به بازارهای بین المللی

دادن کنترل شرکت بر تکنولوژی او را بسیار کاهش می دهد.

۲- این روش امکان کنترل کامل عملیات تولیدی و تجاری در کشورهای میزبان را برای شرکت سرمایه گذار فراهم می سازد.

۳. این نوع فعالیت برون مرزی در شرایطی که

تاسیس شعبه با مالکیت کامل

ورود مؤسسات بازرگانی به بازارهای بین المللی

برخوردار شدن از صرفه جویی های مقیاس تولید ، مکان
تولید و منحنی تجربه برای یک شرکت یا یک صنعت
اهمیت زیادی دارد مناسب تر از سایر روش ها می
باشد.

انتخاب روش ورود به بازارهای برون مرزی

ورود موسسات بازرگانی به بازارهای بین المللی

هر کدام از شیوه های سرمایه گذاری خارجی و ورود به بازارهای برون مرزی محاسن و معایب خاص خود را دارد. برای ورود به کشورهایی که با بی ثباتی سیاسی و اقتصادی روبرو هستند و در گذشته نیز موارد بیش تری از ملی کردن و مصادره کردن دارایی های خارجی

انتخاب روش ورود به بازارهای برون مرزی

ورود موسسات بازرگانی به بازارهای بین المللی

و داخلی را تجربه نموده اند به دلیل بالابودن ریسک سرمایه گذاری شرکت های میهمان روش های سرمایه گذاری مشترک را ترجیح می دهند.

توانمندی های اساسی شرکت ها و انتخاب شیوه فعالیت برون مرزی

ورود موسسات بازرگانی به بازارهای بین المللی

یکی از هدف های شرکت های صنعتی و تجاری
کشورهای پیشرفته در گسترش فعالیت های خود در
عرصه جهانی ، دستیابی به نرخ های سود بالاتر با بهره
گیری از توانایی های رقابتی اساسی آن ها می باشد.
هنگامی که مزیت رقابتی شرکت از کنترل بر دانش

توانمندی های اساسی شرکت ها و انتخاب شیوه فعالیت برون مرزی

ورود موسسات بازرگانی به بازارهای بین المللی

تکنولوژیک آن نشات می گیرد معمولاً مدیران آن تمایلی برای ورود به قراردادهای اعطای امتیاز و یا سرمایه گذاری مشترک از خود نشان نمی دهند.

در مورد شرکت های خدماتی که توانمندی تجارت و مزیت رقابتی آن ها عموماً از دانش مدیریتی آن ها

توانمندی های اساسی شرکت ها و انتخاب شیوه فعالیت برون مرزی

ورود موسسات بازرگانی به بازارهای بین المللی

سرچشمه می گیرد موضوع از دست دادن کنترل آن گونه
که در رابطه شرکت های صاحب تکنولوژی برتر به آن
اشاره شد چندان بااهمیت تلقی نمی شود.

چگونگی بهبود عملکرد صادرات

ورود موسسات بازرگانی به بازارهای بین المللی

شرکت های صادرکننده به ویژه آنهایی که در بازرگانی خارجی تجربه کمتری دارند با دستیابی به اطلاعات مربوط به فرصت های بازارهای خارجی می توانند امکان کسب موفقیت خود را افزایش دهند.

در این بخش چهار موضوع زیر مورد بحث قرار می گیرند:

چگونگی بهبود عملکرد صادرات

ورود مؤسسات بازرگانی به بازارهای بین المللی

۱. آشنایی با منابع اطلاعاتی
۲. آشنایی با دیدگاه های موافق و مخالف استفاده از شرکت های مدیریت صادرات
۳. بررسی استراتژی ها
۴. مطالعه شیوه هایی که دولت از طریق آن شرکت های محلی را در فرایند صادرات یاری نمایند.

موفق و سر بلند باشید.

اوژن کریمی

پائیز ۱۳۸۵

www.salampnu.com

سایت مرجع دانشجوی پیام نور

- ✓ نمونه سوالات پیام نور : بیش از ۱۱۰ هزار نمونه سوال همراه با پاسخنامه
- تستی و تشریحی
- ✓ کتاب ، جزوه و خلاصه دروس
- ✓ برنامه امتحانات
- ✓ منابع و لیست دروس هر ترم
- ✓ دانلود کاملاً رایگان بیش از ۱۴۰ هزار فایل مختص دانشجویان پیام نور

www.salampnu.com